

Η ανατομία ενός διαρκούς εγκλήματος

της **ΛΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ**

Η «**πύρινη λαίλαπα**», όπως συνηθίζουμε να την ονομάζουμε, αποτεφρώνει κάθε χρόνο και λίγη ακόμη από την ελληνική γη. Σύμφωνα με στοιχεία της Σχολής Δασολογίας του ΑΠΘ, μόνο την τελευταία 50ετία, έχουν χαθεί συνολικά σε όλη τη χώρα 15.231.764 στρέμματα δασών, δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων (εάν συμπεριληφθούν και οι μη χαρακτηρισμένες δασικές εκτάσεις ο αριθμός εκτοξεύεται στο διπλάσιο), με το 2000 να κατέχει τα σκήπτρα της χειρότερης χρονιάς (τότε κατακάπκαν 1.342.933 στρέμματα δασικής γης).

Τη μεγαλύτερη επιφάνεια που καίγεται κάθε χρόνο στην Ελλάδα αποτελούν τα αείφυλλα - πλατύφυλλα (πουρνάρι, σχίνο, φυλίκι) - κατά μέσο όρο καίγονται 190.000

στρέμματα ετησίως την τελευταία 20ετία. Το πλέον εύφλεκτο είδος ωστόσο αποτελεί η καλέπιος και τραχεία πεύκη (αποτελεί το 8,72% της δασοκάλυψης της χώρας) - καίγονται κατά μέσο όρο 45.000 στρ. καλεπίου πεύκης το χρόνο και 21.000 στρ. τραχείας πεύκης. Οπως επισημαίνουν οι επιστήμονες του ΑΠΘ, η επικινδυνότητα για έναρξη πυρκαγιάς σε δάση καλεπίου και τραχείας πεύκης έχει αυξηθεί τα τελευταία 20 χρόνια διότι η ξερή βιομάζα στο έδαφος έχει αυξηθεί κατακόρυφα. Οι κάτοικοι της υπαίθρου δεν ξυλεύουν πλέον τα δάση για θέρμανση, οι ρητινοκαλλιεργητές που καθάριζαν το δάσος επειδή κινούνταν μέσα σ' αυτό έχουν ελαττωθεί, με αποτέλεσμα ο υπόροφος των δασών να είναι γεμάτος από ξερή καύσιμη ύλη.

Στη θερμότερη και ξηρότερη

Νότιο Ελλάδα και τα νησιά καταγράφονται περισσότερες πυρκαγιές σε σχέση με την υγρότερη και ψυχρότερη Βόρειο Ελλάδα. Ενώ κατά μέσο όρο στη Θράκη, τη Μακεδονία και την Ηπειρο κάθε πυρκαγιά καίει 282 στρέμματα,

---

Την τελευταία 50ετία έχουν χαθεί συνολικά 30 εκατ. στρέμματα δασικών εκτάσεων.

στη Νότιο Ελλάδα καίει 367 στρέμματα. Κατά μέσο όρο, πάντως, από το 1992 έως σήμερα, σε όλη τη χώρα ξεσπούν ετησίως περισσότερες από 1.900 πυρκαγιές. Η κατάσταση δεν άλλαξε ούτε όταν η ευθύνη πυρόσβεσης πέρα-

σε από τη Δασική Υπηρεσία στην Πυροσβεστική. Για την ακρίβεια, συγκρίνοντας τις καμένες δασικές εκτάσεις της πενταετίας 1992-1997 (Δασική Υπηρεσία) με την πενταετία 1998-2003 (Πυροσβεστική) οι διαφορές είναι μηδαμινές: 4.597.470 στρέμματα έναντι 4.865.445 στρεμμάτων.

Κάτι άλλο που επίσης δεν αλλάζει είναι ότι τα περισσότερα δάση καίγονται στον Νομό Αττικής - περί τα 43.000 στρέμματα ετησίως. Εκτός από τις κλιματολογικές συνθήκες που ευνοούν τις πυρκαγιές, στο Λεκανοπέδιο καταγράφεται και η μεγαλύτερη πίεση για εξασφάλιση οικοδομήσιμης γης. Ακολουθούν οι Νομοί Καβάλας (θάσος), Δωδεκανήσου (Ρόδος), Λαρίσης, Εύβοιας και Λασιθίου.

Μολονότι πρόκειται εν πολλοίς για ένα προμελετημένο έγκλημα, τα αίτια παραμένουν επισή-

μως ανεξιχνίαστα. Σε άγνωστα αίτια αποδίδεται το 60,7% των πυρκαγιών, ενώ σε πρόθεση το 16,3% και σε αμέλεια το 16,1%.

Σύμφωνα με τους δασολόγους, μία από τις αιτίες της αύξησης των πυρκαγιών τα τελευταία χρόνια είναι οι μικρές ποινές που επιβάλλονται στους εξακριβωμένους δράστες. Από τις πυρκαγιές που σημειώθηκαν μέσα σε μια δεκαετία, στο 84% των περιπτώσεων, ο δράστης δεν βρέθηκε.

Και μετά την πυρκαγιά τι; Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΑΠΘ, από το 1955-2004 κάπκαν συνολικά 32.634.422 στρέμματα (συμπεριλαμβανομένων και των αγροτικών εκτάσεων). Από αυτά, αναδασώθηκαν τελικά μόλις τα 2.697.853, δηλαδή ποσοστό 8,2% των εκτάσεων που αποτεφρώθηκαν. Δηλαδή στα δέκα στρέμματα που καίγονται, αναδασώνεται το ένα.